

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **21 Ekim 2024**

Sayı: **7532**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18457

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.
15.10.2024

Evrim Karaköz
Aydın Milletvekili

Tarımsal bitkilerin besin ihtiyaçlarını karşılamak için mevsimsel olarak kullanılan ve bitkisel üretimde tek başına %35-40'a kadar verim artışı sağlayabilen girdilerin başında çeşitli gübreler gelmektedir.

Bu Bağlamda;

- 20.20.0 Kompoze Gübre; Tohum ekiminden önce veya ekimle birlikte, fide dikiminden önce ve meyve ağaçlarında sürgün faaliyetinden önce uygulanan;
  - 2020 yılında 706.320 ton üretilen bu gübrenin 2023 yılında 587.841 ton üretilmesinin gerekçeleri gübre ithalatının artmasından mı kaynaklıdır?
  - Aynı şekilde 2020 yılında 868.235 ton kullanılan bu gübrenin 2023 yılında 808.654 tona düşmesi çiftçinin gübre kullanmaktan vazgeçtiği için mi olmuştur?
- Kalsiyum Amonyum Nitrat (%26N) Gübre; çeltik hariç, her türlü hububatta, sebze, meyve ağaçlarında, zeytinde, pamuk, mısır ve ayçiçeğinde kullanıldığı için;
  - 2020 yılında 1.509.150 ton üretilen bu gübrenin 2023 yılında 1.057.135 ton üretilmesinin gerekçeleri gübre ithalatının artmasından mı kaynaklıdır?
  - Aynı şekilde 2020 yılında 1.090.533 ton kullanılan bu gübrenin 2023 yılında 841.264 tona düşmesi çiftçinin gübre kullanmaktan vazgeçtiği için mi olmuştur?
- Triple Süper Fosfat (TSP) Gübre; tüm bitkilerde, özellikle fındık, çay, tütün, meyve ve sebze bahçelerinde kullanılmaktadır.
  - 2020 yılında 61.810 ton üretilen bu gübrenin 2023 yılında 2.065 ton üretilmesinin gerekçeleri gübre ithalatının artmasından mı kaynaklıdır?
  - Aynı şekilde 2020 yılında 17.046 ton kullanılan bu gübrenin 2023 yılında 12.453 tona düşmesi çiftçinin gübre kullanmaktan vazgeçtiği için mi olmuştur?
- 15.15.15 ve 15.15.15 +ZN Gübrelere; buğday üretiminde verim yükselmesi için kullanılmaktadır.
  - 2020 yılında 241.921 ton üretilen 15.15.15 gübrenin 2023 yılında 152.253 ton üretilmesinin gerekçeleri gübre ithalatının artmasından mı kaynaklıdır?
  - Aynı şekilde 2020 yılında 323.634 ton kullanılan 15.15.15 gübrenin 2023 yılında 219.639 tona düşmesi çiftçinin bu gübreyi kullanmaktan vazgeçtiği için midir?
  - 2020 yılında 138.282 ton üretilen 15.15.15+ZN gübrenin 2023 yılında 96.643 ton üretilmesinin gerekçeleri gübre ithalatının artmasından mı kaynaklıdır?
  - Aynı şekilde 2020 yılında 158.496 ton kullanılan 15.15.15+ZN gübrenin 2023 yılında 120.266 tona düşmesi çiftçinin bu gübreyi kullanmaktan vazgeçtiği için midir?